

31 Οκτωβρίου 2019

Ο συλλέκτης Μιχαήλ Αμπράμοβ

Πολιτισμός / Ζωγραφική & Εικαστικές Τέχνες / Μορφές

Μανώλης Δημελλάς

Κάποτε γνώρισα έναν μανιώδη συλλέκτη και εντυπωσιάστηκα με την προσήλωση, με την τρομακτική ευλάβεια που αντιμετώπιζε τα μικρά-ιδιαίτερα αντικείμενα που για χρόνια μάζευε. Άνοιξε με συστολή τις προθήκες κι όταν τον ρώτησα, γιατί δεν τα δείχνει ελεύθερα στον κόσμο, εκείνος αυθόρμητα απάντησε ότι:

«όλα αυτά είναι για μένα, για να τα χαίρονται τα μάτια μου!».

Θέλω λοιπόν να γράψω για έναν διαφορετικό συλλέκτη, για έναν μαικήνα των τεχνών, έναν φιλόanthρωπο που χάσαμε πολύ πρόσφατα, μάλιστα ο θάνατος του συνέβη στη χώρα μας.

Πρόκειται για τον αδικοχαμένο Μιχαήλ Γιούριεβιτς Αμπράμοβ.

Ήταν 20 Αυγούστου όταν ο Αμπράμοβ, ιδρυτής του Μουσείου Ρωσικής Εικόνας, σκοτώθηκε με το ελικόπτερο που τον μετέφερε στο διεθνές αεροδρόμιο της Αθήνας Ελευθέριος Βενιζέλος, απ' όπου θα επέστρεφε στην πρωτεύουσα της πατρίδας του, στη Μόσχα, για μια επαγγελματική συνάντηση. Την επόμενη μέρα είχε σκοπό να επιστρέψει και να συνεχίσει τις διακοπές του. Η μοίρα τα έφερε να μπλεχτεί το ελικόπτερο στα ηλεκτρικά σύρματα και να πέσει στη θάλασσα, στο στενό μεταξύ του Γαλατά και του Πόρου, στη Ανατολική Πελοπόννησο.

Ο Μιχαήλ Αμπράμοβ ή αλλιώς «Μίσα» γεννήθηκε στην Μόσχα το 1963 και από το 1985 ασχολούνταν με επιχειρηματικές δραστηριότητες, μεταξύ των οποίων εμπόριο δερμάτινων προϊόντων, μοιάζει με εκείνους τους παλιούς διάσημους Ρώσους συλλέκτες και μαικήνες τον τεχνών, όπως ο Μορόζοβ ή ο Τρετιακόβ.

Μα δεν ήταν ένας τυπικός συλλέκτης έργων τέχνης. Δεν ενδιαφερόταν να αγοράσει πολύτιμα αντικείμενα για να τα κλειδώσει στο σαλόνι της προσωπική του συλλογή, αλλά επέλεγε να αγοράζει μόνο αντικείμενα που συμπλήρωναν τις ήδη υπάρχουσες συλλογές του μουσείου που ήταν ανοιχτό στον κόσμο. Έχει συνολικά 5.000 έργα τέχνης και τουλάχιστον 900 εικόνες (χριστιανικές και βυζαντινές), ακόμη και μια μοναδική συλλογή από ορθόδοξη τέχνη της Αιθιοπίας (είναι τοποθετημένη σε ένα ειδικό δωμάτιο που μοιάζει με σπηλιά). Ο Αμπράμοβ δημιούργησε το πρώτο ιδιωτικό μουσείο εικόνων και Τέχνης, έναν χώρο που ο ίδιος θεωρούσε «παιδί του» και επένδυσε πάρα πολλά χρήματα σε αυτό. Έφτιαξε

ένα μουσείο εντελώς δωρεάν για τους επισκέπτες. Δωρεάν επισκέψεις, ξενάγηση, συναυλίες, εργαστήρια κ.ά. – δηλαδή όλα εκείνα, τα οποία στα κρατικά μουσεία είναι επί πληρωμή!

Όχι μόνο άνοιξε το πρώτο στην χώρα ιδιωτικό μουσείο ορθόδοξης χριστιανικής τέχνης, αλλά και επέστρεψε στα κρατικά μουσεία, εικόνες, που είχαν κλαπεί και πουληθεί στο εξωτερικό!

Μάλιστα σε μια πρόσφατη συνέντευξη, μιλώντας για το πάθος του, εξήγησε ότι στο σπίτι του έχει μόνο τρεις εικόνες, μια Παναγία, τον Αρχάγγελο Μιχαήλ και τον Άγιο Γεώργιο επειδή το όνομα του γιου του είναι Γιώργος. Υπάρχει και μια εικόνα του αρχαγγέλου Μιχαήλ του 17ου αιώνα στο γραφείο του.

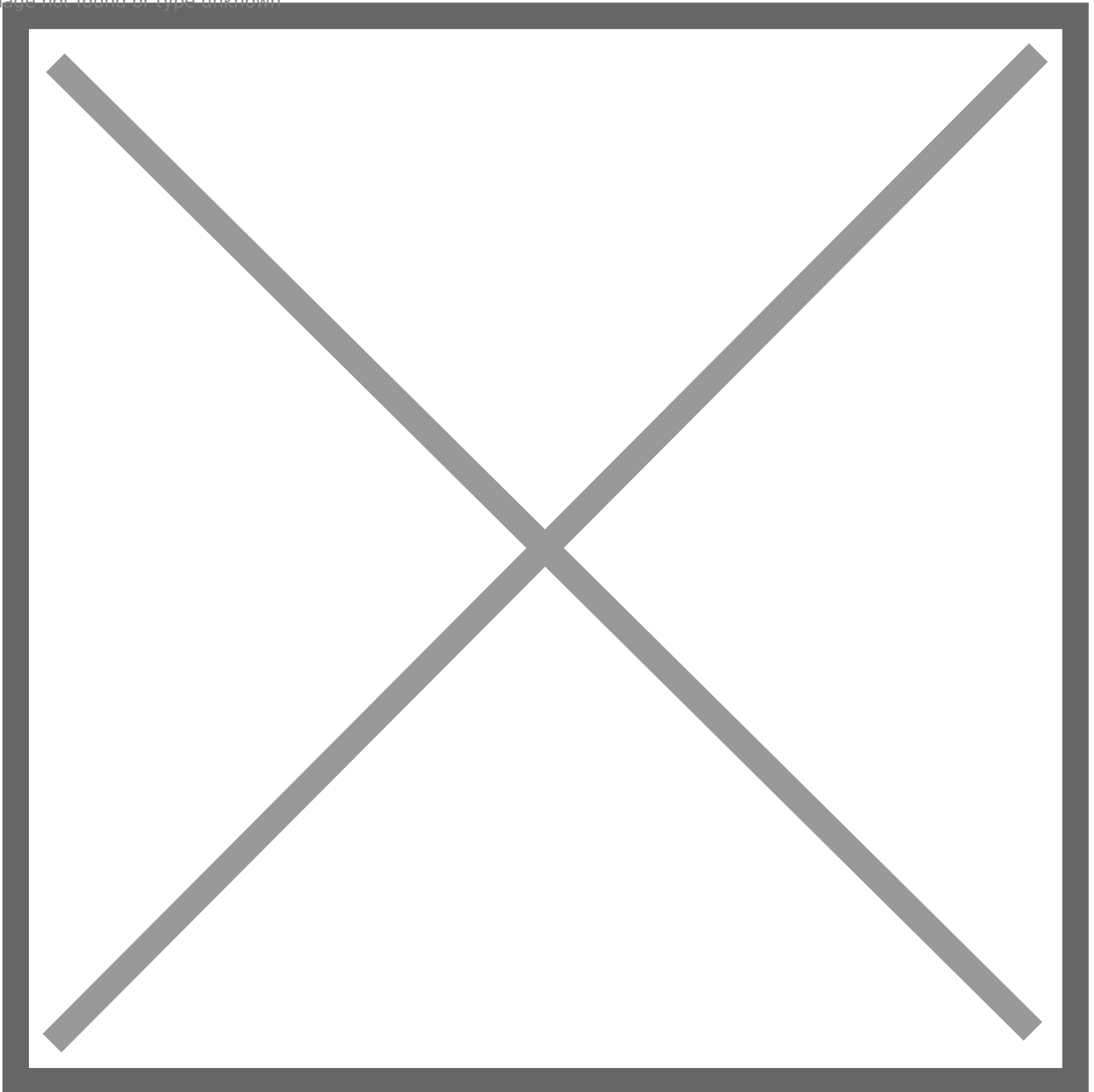
Συμμετείχε στην οικοδόμηση ναών και οργάνωσε εκθέσεις αρχαίας Ρωσικής τέχνης, δημιούργησε διεθνείς πολιτιστικούς δεσμούς. Επίσης συνέβαλε στην βελτίωση του διαλόγου μεταξύ των μουσείων και της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Ο Αμπράμοβ στήριξε πολλά μοναστήρια και ναούς στη Ρωσία έδωσε προσοχή στο μετόχι του Αγίου Όρους (απέναντι από το οποίο βρίσκεται το μουσείο), αρκετές φορές ταξίδεψε και επισκέφθηκε το Άγιο Όρος. Αν και το μουσείο ονομάζεται «Μουσείο Ρωσικής εικόνας», διαθέτει και μία πλούσια συλλογή Ελληνικής

μεταβυζαντινής τέχνης.

Μεταξύ των εκθεμάτων είναι και η αγαπημένη εικόνα του Μιχαήλ Αμπράμοβ, η Θεοτόκος Γλυκοφιλούσα, που ανήκει στον κύκλο του Άγγελου Ακοτάντου. Είχε δει την εικόνα στην πινακοθήκη του Richard Temple στο Λονδίνο, ο Αμπράμοβ μην ξέροντας ούτε ποιος ήταν ο Άγγελος, ούτε καν την τιμή της, εμπιστεύτηκε την εσωτερική φωνή του, αποφάσισε να την αγοράσει, χωρίς να συμβουλευθεί κανέναν. Και δε λάθεψε...

Image not found or type unknown

Η διευθύντρια του μουσείου του μιλάει με μεγάλο σεβασμό για τον Αμπράμοβ, τονίζει ότι: «Παρά τις επιτυχίες που κατάφερε στη ζωή του, ο Αμπράμοβ ήξερε να αγαπά, να κάνει φίλους και να συγχωρεί. Σε κάθε περίπτωση σύγκρουσης,

προσπαθούσε μέχρι τέλους να συμφιλιωθεί με την αντίπαλη πλευρά. Παρά τις επιτυχίες που κατάφερε στη ζωή του, ο Αμπράμοβ ήξερε να αγαπά, να κάνει φίλους και να συγχωρεί. Σε κάθε περίπτωση σύγκρουσης, προσπαθούσε μέχρι τέλους να συμφιλιωθεί με την αντίπαλη πλευρά. Και αυτό είναι ένα πραγματικά χριστιανικό χαρακτηριστικό: «Μακαριοί οί ειρηνοποιοί ...»».

Στις 22 Σεπτεμβρίου του 2016, ο Αμπράμοβ τιμήθηκε με το μετάλλιο της UNESCO για την προσφορά του στην συλλογή και διατήρηση της ιστορικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας και ένα χρόνο αργότερα, το 2017, βραβεύτηκε με τον τίτλο “Patron of the Year”, επίσης για την πολιτιστική του προσφορά. Εκτός από το μουσείο διατηρούσε στη Μόσχα και ένα σπίτι για ορφανά παιδιά, όμως για αυτό δεν συνήθιζε να μιλά.

Στο ζήτημα της πίστης, ήταν πολύ αυστηρός με τον εαυτό του. Σπάνια εξομολογούνταν και κοινωνούσε, ακριβώς επειδή πίστευε ότι αυτό δεν ήταν απλώς μια ιεροτελεστία ή ένα έθιμο, αλλά ένα σημαντικό γεγονός στη ζωή ενός ανθρώπου, το οποίο πρέπει να προσεγγίζουμε με ειλικρινή ψυχή. Λίγες μέρες πριν τον τραγικό του θάνατο, συνέπεσε έτσι, ώστε κάποιοι φίλοι τον έπεισαν να λάβει τη Θεία Κοινωνία στην εκκλησία της Αγίας Σκέπης της Θεοτόκου και του Αγίου Αλεξάνδρου Νέβσκι στο Μπιαρίτς. Ποιος να το ήξερε, ότι θα ήταν η τελευταία Κοινωνία για τον Μιχαήλ.

Την ημέρα της κηδείας, ο αποχαιρετισμός των φίλων του έγινε στο μουσείο που σήμερα συνεχίζει να λειτουργεί και μέσα σε αυτό σίγουρα ζει ένα κομμάτι από την ψυχή του Αμπράμοβ.

<http://bit.ly/2BTuvkj>